

Rob Giel Onderzoekcentrum

Kick off meeting

Hoe vroeg is genoeg?

**Preventie en vroege opsporing van psychosen:
opzet en aanpak van het vroegdetectieprogramma**

Vrijdag 13 september 2013, 12.30 uur

Collegezaal 3214.0081, UMCG

Hoe vroeg is genoeg?

Sinds enige jaren weten we dat de psychiatrie zich meer moet richten op de voorstadiën van aandoeningen, omdat daar de meeste winst te behalen is. Ter gelegenheid van de kick-off van het Noord Nederlandse Vroegdetectie Programma wordt dit symposium georganiseerd. In Groningen (Lentis en UCP), Friesland, Drenthe, en Overijssel (Dimence en Mediant) worden alle jonge mensen die zich voor het eerst aanmelden bij de GGZ instellingen vanaf nu gescreend op de aanwezigheid van een voorstadium van psychose. Dit gebied, met bijna 3 miljoen inwoners, gaat naar verwachting een van de grootste regio's vormen waar op systematische wijze aan vroegdetectie wordt gedaan. Jaarlijks kunnen op die manier naar schatting ongeveer 400 jongeren met een verhoogd risico op psychosen worden opgespoord. Dat biedt meer dan uitstekende mogelijkheden voor onderzoek en verbetering van de behandeling.

Een noordelijk netwerk van expertise

In deze regio gaan we een netwerk van experts vormen, die over het gehele gebied hun deskundigheid aan een brede risicopopulatie ter beschikking gaat stellen. Dat biedt ondanks de noodzakelijke versobering in de zorg garanties voor snelle toegang en de beste beschikbare zorg voor die jonge mensen die dat het meest nodig hebben: mensen met een hoog risico op blijvende klachten met consequenties voor het dagelijks functioneren.

Kosten-effectiviteit van de vroege interventiezorg is aangetoond

Zoals prof. Mark van der Gaag - die hiervoor de Zon-MW Parel ontving - heeft aangetoond, is een speciale variant van cognitieve gedragstherapie zeer effectief in het uitstellen van de psychose en het verbeteren van de vooruitzichten. Maar bovendien bleek de interventiegroep goedkoper wat de kosten van zorg betreft: meer kwaliteit voor minder geld. Hij gaat dat ons laten zien.

Verbreding van vroegdetectie

Steeds duidelijker wordt het dat psychosen niet de enige uitkomst zijn van een hoog-risico syndroom. Ook andere aandoeningen kunnen zich uit die voorstadia ontwikkelen. Het wel of niet ontwikkelen van een psychose is dan niet het enige belangrijke; veel meer gaat het om het functioneren. Ook is het de vraag of de zwakke varianten van wanen en hallucinaties, die nu bepalend zijn voor wel of geen risico, wel de juiste aanwijzing vormen voor een verhoogd risico op slecht functioneren in de toekomst. Misschien moeten we daar ook wel andere vroege aanwijzingen voor gaan zoeken. Ashleigh Lin van de Universiteit van Birmingham doet hier onderzoek naar. Zij gaat ons vertellen hoe je los van de psychosen naar risico op slecht functioneren zou kunnen zoeken.

Sociale cognitie als voorspeller

Naast symptomen zouden ook bepaalde psychologische functies wel eens de eerste aanwijzing kunnen zijn dat er een verhoogd risico op slecht functioneren bestaat. Marieke Pijnenborg doet al jaren onderzoek naar sociale cognitie, samen met prof. André Aleman. Verschillende interessante projecten die binnen het vroegdetectieprogramma ontwikkeld kunnen worden, zullen worden besproken.

Innovatieve vroegdetectie in Noord Nederland

In onze regio zal de vroegdetectie op de traditionele manier starten, zoekend naar voorstadia van psychosen, maar al snel zal een vernieuwde aanpak ondersteund door wetenschappelijk onderzoek hierin een plaats krijgen. Lex Wunderink zal de verbinding tussen praktijk en onderzoek toelichten.

Ervaringen uit de praktijk

Hoe gaat zo'n cognitieve gedragstherapie eigenlijk in zijn werk? David van den Berg, GZ-psycholoog in opleiding tot specialist bij Parnassia, zal ons meenemen in de praktijk van de vroege interventies.

Programma

Voorzitters Dr. Richard Bruggeman en Dr. Lex Wunderink

- 12:15 **Inschrijving**
- 13:00 **Opening**
Dr. Richard Bruggeman, psychiater Universitair Centrum Psychiatrie UMCG,
programmameider Rob Giel Onderzoekcentrum
- 13:10 **Vroegdetectie van psychose, behandeling en opbrengsten**
Prof.dr. Mark vd Gaag, klinisch psycholoog/psychotherapeut Parnassia en hoogleraar
klinische psychologie Vrije Universiteit Amsterdam/EMGO Instituut
- 13:45 **Testing a clinical staging model of mental illness in young people: past, present and future**
Ashleigh Lin, PhD, Research Fellow University of Birmingham, UK
- 14:20 **Pauze**
- 15:05 **Sociale cognitie in de UHR fase**
Dr. Marieke Pijnenborg, GZ-psycholoog NeuroImaging Center UMCG, RUG,
Psychosecircuit GGZ Drenthe en Rob Giel Onderzoekcentrum
- 15:40 **Het Noord-Nederlandse vroegdetectieprogramma**
Dr. Lex Wunderink, psychiater GGZ Friesland en senior onderzoeker Rob Giel
Onderzoekcentrum/Universitair Centrum Psychiatrie UMCG
- 16:15 **Preventie van psychosen - Beleven is geloven!**
Drs. David van den Berg, GZ-psycholoog i.o.s. en cognitief gedragstherapeut VGcT Parnassia
- 16:50 **Take home message**
Dr. Lex Wunderink
- 17:00 **Afsluiting met hapje en drankje**

Doelgroep

Dit symposium is bedoeld voor verpleegkundigen, psychiaters, arts-assistenten, psychologen, onderzoekers, beleidsmedewerkers, patiëntenorganisaties van de noordelijke ggz-instellingen en het UMCG. Andere belangstellenden zijn overigens van harte welkom.

Inschrijving

De toegang tot het symposium is gratis. U kunt zich aanmelden tot 10 september 2013, via het aanmeldingsformulier op www.rgoc.nl. Na uw aanmelding ontvangt u per e-mail de bevestiging van inschrijving.

Mocht u na inschrijving onverhoopt verhinderd zijn, dan stellen wij het op prijs als u ons hiervan tijdig in kennis stelt.

Wanneer en waar

Vrijdag 13 september in collegezaal 3214.0081 van het gebouw Faculteit der Medische Wetenschappen, UMCG, Antonius Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen.

Ontvangst en inschrijving: vanaf 12.30 uur. Het programma begint om 13.00 uur.

Accreditatie

Dit symposium is geaccrediteerd door het Accreditatiebureau Verpleegkundig Specialisten Register. Verder is accreditatie aangevraagd bij de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) en de Federatie Gezondheidszorg Psychologen (FGzP).

Congrescommissie

Dr. R. Bruggeman, mw. E. van 't Hag, mw. M. Messchendorp, Dr. L. Wunderink.

Routebeschrijving

Auto

Als u met de auto komt, volg dan de ANWB-wegwijzers richting UMCG Noord. U komt dan automatisch in Parkeergarage P-Noord (betaald parkeren). Voor de wandelroute van de parkeergarage naar de Faculteit der Medische Wetenschappen [klikt u hier](#).

Openbaar vervoer

U kunt het UMCG goed bereiken met het openbaar vervoer. Stadsbus lijn 22 (P+R Citybus) rijdt vanaf het Centraal Station in ongeveer tien minuten naar het UMCG. Lijn 8 rijdt vanaf Station Europapark/Euroborg naar het UMCG. Informatie openbaar vervoer: 0900-9292 of www.g2g2ov.nl.

In het gebouw Faculteit der Medische Wetenschappen

Binnen loopt u steeds rechtdoor, vlak na de kantine vindt u de pauzeruimte met de inschrijfbalie van het symposium.

Rob Giel Onderzoekcentrum

Het Rob Giel Onderzoekcentrum is een samenwerkingsverband van Lentis, GGZ Friesland, GGZ Drenthe, Dimence, Mediant en het Universitair Centrum Psychiatrie van het UMCG, met als doel bestaand wetenschappelijk onderzoek in de noordelijke provincies te bundelen en te versterken, en nieuw onderzoek te ontwikkelen op het gebied van psychiatrische zorg.

Contact

UMCG, UCP (CC72)

Postbus 30.001

9700 RB Groningen

Telefoon: (050) 3612079

Fax: (050) 3619722

E-mail: info@rgoc.nl

Website: www.rgoc.nl